

Finstas

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT***Finansministeren*

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/347 SL KRJ/KRDato
27.02.2012**Spørsmål om ligningssaker og forholdet til EMK**

Jeg viser til brev 14. februar 2012 fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende ovennevnte, samt mitt tidligere svar til Kontroll- og konstitusjonskomiteen 30. januar d.å. vedrørende samme sak. I brevet ber dere om at mitt svar 30. januar utdypes noe nærmere, og dere stiller to oppfølgingsspørsmål. Spørsmålene besvares nedenfor.

1. *Hvordan forsikrer finansministeren seg at trussel om rettslig prøving ikke bidrar til å tvinge gjennom skatteetatens syn på EMK i saker der det foreligger rimelig tvil om tolkningen?*

Som jeg viste til i mitt forrige brev, har Høyesterett i en avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 557 uttalt at norske domstoler skal benytte samme metode som Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) ved tolkningen av EMK, men med den reservasjon at det i første rekke er EMD som skal utvikle konvensjonen. Dommen fastsetter et prinsipp om selvstendig tolkning. Dette prinsippet er lagt til grunn også i senere avgjørelser fra Høyesterett. Hva som ligger i dette er nærmere presisert i Rt. 2005 s. 833: "Norske domstoler må således forholde seg til konvensjonsteksten, alminnelige formålsbetraktninger og EMDs avgjørelser."

Denne tolkningsmetoden gjelder ikke bare for domstolene, men for alle norske myndigheter som er forpliktet til å anvende EMK, herunder skatte- og avgiftsmyndighetene. I saker hvor skattyters rettigheter etter EMK skal ivaretas, for eksempel i saker som omhandler tilleggs�skatt, er skattekontoret derfor forpliktet til å anvende ovennevnte metode. Skatte- og avgiftsmyndighetene kan altså ikke ensidig

legge vekt på forhold som taler til sin gunst eller tillegge utenforliggende hensyn betydning, men må tolke konvensjonens bestemmelser på en korrekt og objektiv måte i samsvar med denne tolkningsmetoden.

I tilfeller der det foreligger et uløst spørsmål, i praksis et spørsmål som ikke tidligere er avgjort av Høyesterett eller EMD, kan det likevel oppstå uenighet mellom skattyter og skattemyndighetene om rekkevidden av bestemmelsene i konvensjonen, og saken vil kunne bli brakt inn for retten.

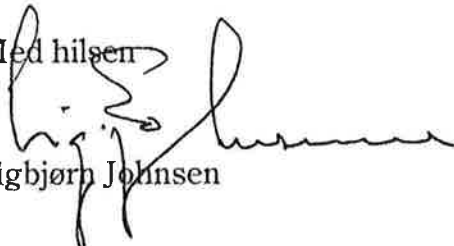
Skattyters rettigheter etter konvensjonen blir ivaretatt på en god måte av skattemyndighetene, og jeg kan ikke se at det er holdepunkter for at skattemyndighetenes forståelse av EMK ensidig legges til grunn over tid.

2. Hvordan kan en innarbeiding i ligningsloven av EMKs begrensninger som påvirker ligningsbehandlingen, skape usikkerhet om samsvaret mellom loven og EMK?

I forbindelse med forslag om nye regler i ligningsloven om tilleggsskatt, ble det lagt til grunn at det ikke var nødvendig å innarbeide begrensninger etter EMK i ligningsloven, jf. Ot.prp. nr. 82 (2008-2009) *Om lov om endringer i ligningsloven* punkt 7.4.

Begrunnelsen var at EMK allerede var gjort til norsk rett med forrang foran annen lovgivning gjennom menneskerettsloven, og at en innarbeiding ville kunne skape usikkerhet om samsvaret mellom loven og EMK. Finanskomiteen hadde ikke merknader til dette, jf. Innst. O. nr. 118 (2008-2009) punkt 5.2.

Den nærmere begrunnelsen for at en slik innarbeiding i ligningsloven vil kunne skape usikkerhet, er at man i begrenset grad kan avklare alle spørsmål som kan oppstå. Dette fordi bestemmelsene i EMK er noe vage og at EMD fortolker bestemmelsene dynamisk og rettsskapende. Man risikerer dermed at det oppstår uoverensstemmelser mellom ligningsloven og konvensjonen slik den tolkes av EMD. En eventuell motstrid vil måtte løses ved lovendring, og da dette vil kunne ta tid, vil en slik løsning være både u hensiktsmessig og lite ressurseffektiv.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen